

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Venray
Aan de commissaris van de Koning van Limburg
Aan de voorzitter van de veiligheidsregio Limburg-Noord

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

Postbus 20011
2500 EA Den Haag
[www.linkedin.com/company/
ministerie-van-bzk](https://www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk)

Kenmerk
2021-0000668852

Uw kenmerk

Datum 14 december 2021
Betreft Acute noodopvang asielzoekers

Geacht college, geachte commissaris en geachte voorzitter veiligheidsregio,

De Nederlandse staat heeft zich via het EU-recht, het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, het Vluchtelingenverdrag en andere internationale verdragen verbonden aan het opvangen en begeleiden van asielzoekers, vanuit de overtuiging dat mensen die vluchten voor vervolging en geweld recht hebben op bescherming in Nederland. Dat betekent dat personen die in Nederland om asielbescherming verzoeken in dat licht worden opgevangen en dat asielaanvragen in behandeling worden genomen. Asielzoekers die een verblijfsvergunning hebben gekregen gaan deel uitmaken van de Nederlandse samenleving.

De Nederlandse staat is een gedecentraliseerde eenheidsstaat. Het is daarmee een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle Nederlandse overheden om aan de verplichtingen ten aanzien van opvang en begeleiding van asielzoekers te voldoen. Hiertoe heeft het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) de wettelijke taak om iedereen die daar recht op heeft op te vangen en te begeleiden. Het COA doet dit op vele tientallen opvanglocaties verspreid over het land. Daarnaast hebben gemeenten de wettelijke taak om vergunninghouders te huisvesten conform de taakstelling huisvesting vergunninghouders.

Met het wegvallen van de reisbeperkingen en andere COVID-maatregelen is de asielinstroom weer toegenomen in de loop van 2021. Ook het aantal nareizigers in het kader van gezinshereniging dat eerder niet naar Nederland kon komen, is de afgelopen maanden fors toegenomen. Daarnaast werden aan het einde van de zomer meer dan 2000 Afghaanse evacués opgevangen. Daarbij blijkt uitstroom uit de COA-opvang lastig. Het gaat hierbij zowel om meer dan 12.000 vergunninghouders die in gemeenten moeten worden gehuisvest als om vreemdelingen die moeten terugkeren naar het land van herkomst of een ander EU-land. De druk op de COA-opvang neemt daardoor dagelijks toe.

Zoals u bekend is, is het voor het COA de afgelopen periode moeilijk gebleken om voldoende opvangplekken te realiseren. De opvangproblematiek verslechtert met de dag. Inmiddels is er een situatie ontstaan van acute nood rond de opvang van asielzoekers; zonder verdergaande maatregelen ontstaat in de komende weken

Datum

13 december 2021

Kenmerk

2021-0000668852

een situatie waarbij asielzoekers niet langer kunnen worden opgevangen. Dat is de reden dat het kabinet nu niet meer met de gebruikelijke maatregelen kan volstaan. Om deze crisis het hoofd te bieden moeten voor het einde van het jaar nog minimaal 2.000 extra opvangplekken worden gerealiseerd. Daarom zetten we een belangrijke en noodzakelijke stap om dit te realiseren. Dit houdt in dat we zo snel als mogelijk inzetten op het realiseren van zogeheten acute noodopvanglocaties.

Gezien deze noodsituatie is er, teneinde crisisnoodopvang te voorkomen, geen andere mogelijkheid meer dan het aanwijzen en feitelijk in gebruik nemen van geïnventariseerde locaties. Daarbij wordt voorbijgegaan aan de reguliere besluitvormingsprocessen. De inschatting dat deze locaties op korte termijn geschikt kunnen worden gemaakt om te kunnen worden ingezet is leidend bij deze aanwijzing. Ook is rekening gehouden met enige spreiding over het land van de aangewezen locaties.

Op basis van deze inventarisatie is de in uw gemeente en regio gelegen Evenementenhal Venray aan De Voorde 30 daarvoor geschikt gebleken. Wij vinden het van belang om te benadrukken dat het geven van een aanwijzing aan de gemeente Venray losstaat van eerdere inzet die door de gemeente is gepleegd op deze opgave.

Wij realiseren ons dat de aanwijzing van deze locatie in uw gemeente en regio mogelijk tot onbegrip kan leiden in de lokale gemeenschap. Zeker omdat over dit besluit en de locatiekeuze geen lokaal democratisch proces heeft kunnen plaatsvinden. Wij kunnen u, na overleg met betrokkenen, verzekeren dat de veiligheidsregio, de provincie en het COA u maximaal mogelijk zullen ondersteunen in het gehele traject en alles in het werk zullen stellen om tegemoet te komen aan de behoeften van uw gemeentebestuur en de inwoners om de opvang van vluchtelingen zo goed mogelijk en zonder problemen te laten verlopen. Daarbij willen wij u ook de ruimte geven om een mogelijke alternatieve locatie binnen uw gemeente te gebruiken, indien deze locatie beter geschikt is en minstens even snel inzetbaar is voor de opvang van minimaal 500 asielzoekers. Indien u een dergelijke alternatieve locatie heeft, verzoeken wij u dat binnen twee werkdagen na dagtekening van deze brief aan ons te laten weten.

Welke stappen zijn eerder genomen?

Reeds in november 2019 werd duidelijk dat het COA duurzaam extra opvangplekken nodig had. Op dat moment is via de Landelijke Regietafel Migratie en Integratie (hierna LRT) gevraagd om alle Provinciale Regietafels (hierna PRT's) te activeren om met deze opgave aan de slag te gaan. Door de COVID-19 pandemie daalde de asielinstroom in 2020 waardoor de opgave wat minder urgent werd.

Afgelopen zomer werd duidelijk dat op korte termijn extra inzet nodig is om alle asielzoekers te kunnen opvangen. Op 24 augustus jl. hebben wij middels een brief alle commissarissen van de Koning, colleges van Gedeputeerde Staten en colleges van Burgemeester en Wethouders opgeroepen om de Provinciale Regietafels (PRT's) met spoed bij elkaar te brengen om te bespreken of gemeenten ruimte

Datum
13 december 2021

Kenmerk
2021-0000668852

hebben voor additionele locaties voor de opvang van asielzoekers dan wel voor de huisvesting van vergunninghouders.

Op 18 oktober jl. is de acute opvangproblematiek ook besproken in het Veiligheidsberaad en is de veiligheidsregio's verzocht om opties aan te leveren om op korte termijn 1.500 extra opvangplekken te kunnen realiseren. Op 20 oktober jl. heeft de voorzitter van de veiligheidsregio Groningen een bijstandsverzoek gedaan op grond van artikel 51 Wet veiligheidsregio's, omdat de door- en uitstroom van asielzoekers in aanmeldcentrum Ter Apel stagneert en de veiligheid en leefbaarheid van asielzoekers, medewerkers en inwoners van Ter Apel in het geding is. In reactie hierop heeft het kabinet aan de commissarissen van de Koning op 22 oktober jl. een dringend beroep gedaan om op korte termijn per provincie 100 extra opvangplekken te realiseren en exploiteren om het aanmeldcentrum Ter Apel te ontlasten. Dit verzoek heeft geresulteerd in bijna 700 extra opvangplekken.

Daarnaast hebben leden van het Kabinet, het COA, medewerkers vanuit de ministeries van Justitie en Veiligheid (JenV) en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) de afgelopen periode veel contacten gehad met provincies, gemeenten en andere betrokken partijen, zoals Defensie en woningcorporaties, om extra opvangplekken te realiseren en de huisvesting van vergunninghouders naar gemeenten te versnellen. Ook zijn vanuit de ministeries van BZK en JenV middelen beschikbaar gesteld om gemeenten te ondersteunen bij het (versneld) huisvesten of overnemen van vergunninghouders. Hierbij valt te denken aan de regeling huisvesting aandachtsgroepen¹ en de hotel- en accommodatieregeling².

Door de aanhoudende druk op de opvang is op 19 november jl. wederom een brief gestuurd aan alle commissarissen van de Koning, colleges van Gedeputeerde Staten en colleges van Burgemeester en Wethouders. In deze brief zijn opgaven geformuleerd ten aanzien van de asielopvang en huisvesting van vergunninghouders voor het resterende deel van 2021 en 2022.

Dit alles heeft tot nu toe geleid tot de realisatie van ongeveer 8.500 extra, veelal tijdelijke, (nood)opvangplekken op tal van bijzondere locaties zoals evenementhallen, (grote en kleinere) paviljoens, defensielocaties, hotels, vakantieparken en boten. Hierbij is het van belang om op te merken dat het overgrote deel van de extra gerealiseerde opvangplekken een korte looptijd heeft van enkele weken of maanden. Sinds 1 juli jl. zijn er meer dan 10.500 vergunninghouders gehuisvest en lijkt het gemeenten te lukken om voor het eind van het jaar een eerste deel van de achterstand op de taakstelling vergunninghouders in te halen. Dit is een grote prestatie waar we gemeenten, provincies en andere betrokken partners erg dankbaar voor zijn. Tegelijkertijd moeten we constateren dat al deze inzet voor de korte termijn niet voldoende is gebleken.

¹ Zie voor meer informatie Staatscourant 2021, 41337.

² Zie voor meer informatie Staatscourant 2021, 45592.

Datum

13 december 2021

Kenmerk

2021-0000668852

Aanwijzing

Afgelopen week is door het COA en ondergetekenden samen met de Rijksheren en deelnemers aan de LRT geconcludeerd dat de opgaven ten aanzien van het realiseren van extra opvangplekken in 2021 niet zullen worden behaald. Dat is ondanks alle inspanningen, de vele bijeenkomsten van de LRT, PRT's en de Rijksheren en de welwillendheid van velen om mee te denken en te helpen om de opvangproblematiek het hoofd te bieden. Daarmee ontstaat het onaanvaardbare risico dat de Nederlandse Staat niet kan voldoen aan de EU- en internationaalrechtelijke verplichting om aan asielzoekers menswaardige opvangvoorzieningen te bieden.

Het kabinet ziet zich daarom gedwongen om een aanwijzing te geven aan uw college om op de kortst mogelijke termijn alle maatregelen te treffen om Evenementenhal Venray gereed te maken voor de opvang en begeleiding van minimaal 500 asielzoekers voor een periode van circa vier maanden. Voor deze locatie is gekozen, omdat deze naar verwachting snel gereed kan worden gemaakt als acute noodlocatie. Daarnaast heeft de locatie een substantiële omvang, wat essentieel is voor de in- en doorstroom van op te vangen asielzoekers en waardoor de beschikbare opvangplekken zo optimaal mogelijk kunnen worden benut. Naast Evenementenhal Venray in uw gemeente of regio worden ook andere locaties aangewezen. Hierbij is rekening gehouden met enige spreiding over het land.

Samen met deze aanwijzing wordt uw college gevraagd om ook de start-up van de locatie vorm te geven, waar mogelijk met hulp van uw veiligheidsregio, buurgemeenten, provincie en maatschappelijke partners zoals het Rode Kruis. Vanzelfsprekend kan de voorzitter van de veiligheidsregio ervoor kiezen om op te schalen naar een passend GRIP-niveau. Bij het vormgeven van de start-up hoort ook de (gedoog-) vergunningverleningen, noodzakelijke controles (o.m. brandveiligheid) en het exploiteren van de acute noodlocatie gedurende de eerste fase. Bij uitblijven van de tijdige en noodzakelijke stappen door de gemeente, zal (op onderdelen) het Rijk zijn juridisch instrumentarium kunnen inzetten om hierin te voorzien.

De kosten hiervan zullen, via het COA, door het Rijk worden vergoed. Hiervoor kunt u met het COA nadere afspraken maken. Daarnaast zal het COA ondersteuning bieden bij het opzetten van een opvanglocatie in de vorm van advisering bij technische voorbereiding en wijze van inrichten, advisering over de wijze van exploitatie en op verzoek het aanstellen van een locatieleider of liaison van het COA. Het COA zal de exploitatie en verantwoordelijkheid van deze opvanglocatie binnen een nader te bepalen termijn overnemen. Wij verzoeken u de vormgeving van een transitieplan samen met het COA tot stand te brengen.

Wij realiseren ons terdege dat dit een vergaande stap is, ook in de bestuurlijke samenwerking. De actuele noodsituatie maakt dat weliswaar noodzakelijk, maar daarmee niet eenvoudiger. Wij zullen alles in het werk stellen om dit zo goed mogelijk vorm te geven en te ondersteunen. Deze acute noodopvang zien we als een vergaande en tijdelijke maatregel om iedereen die daar recht op heeft op de

korte termijn te kunnen blijven opvangen. Aangezien we er nog niet zijn, blijven we met gemeenten en provincies en andere betrokken partijen aan de PRT's en andere tafels werken aan het realiseren van nieuwe (reguliere) opvangplekken en het versnellen van de uitstroom van vergunninghouders, zodat het opvangsysteem kan stabiliseren en de acute noodopvanglocatie in uw gemeente zo spoedig mogelijk kan sluiten.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Kajsa Ollongren

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

Ankie Broekers-Knol